

Stadgar för Sveriges hembygdsförbund

Innehållsförteckning

- § 1 Namn och karaktär
- § 2 Grundsyn
- § 3 Ändamål
- § 4 Organisation
- § 5 Medlemskap
- § 6 Avgifter
- § 7 Nationellt och internationellt samarbete
- § 8 Bildandet av särskilda associationer
- § 9 Riksstämman
- § 10 Extra riksstämman
- § 11 Styrelse
- § 12 Räkenskaper och revision
- § 13 Stadgeändring
- § 14 Upplösning

§ 1 NAMN OCH KARAKTÄR

Sveriges hembygdsförbund, SHF, är den svenska hembygdsrörelsens riksorganisation. SHF är en riksomfattande och allmännyttig ideell förening som är partipolitiskt och religiöst obunden. SHF organiserar människor med intressen som sammanfaller med vad som anges i § 2 Sveriges hembygdsförbunds grundsyn och § 3 Sveriges hembygdsförbunds ändamål.

§ 2 GRUNDSYN

Hembygdsrörelsen är en del av det levande samhället. Den skapar broar mellan det förgångna, nutiden och framtiden. Hembygdsrörelsen har ett humanistiskt och demokratiskt synsätt. Den är öppen för alla, oavsett bakgrund. Den respekterar kulturarvets skiftande former i tid och rum. Hembygdsarbetet skapar gemenskap, trygghet och identitet. Intresset för kulturarvet är drivkraften i engagemanget för hembygden. Här möts alla generationer.

§ 3 ÄNDAMÅL

Sveriges hembygdsförbunds ändamål är att vårda och synliggöra hembygdens kultur och miljö så att de blir en naturlig grund för ett gott liv.

SHF ska i detta syfte arbeta för:

- att kunskapen om och känslan för hembygdens kultur- och naturarv fördjupas och förs vidare till kommande generationer.
- att kultur- och naturhistoriska minnen och miljöer tas till vara och görs tillgängliga för alla.
- att kulturarv, miljö, tradition och hävdvunnen sed skyddas vid planering och förändring av samhället.
- att med kunskap om kultur- och naturarvet aktivt delta i formandet av framtidens hembygd.

§ 4 ORGANISATION

4.1 Sveriges hembygdsförbund består av fysiska och juridiska personer.

4.2 Lokalt verkar hembygdsföreningar och övriga föreningar. För dem gäller särskilda och av dem fastställda stadgar. De är allmännyttiga föreningar öppna för alla, de delar SHF:s grundsyn och verkar i enlighet med SHF:s ändamål. Lokal förening som är medlem i SHF enligt § 5.2 nedan benämns i dessa stadgar hembygdsförening.

4.3 Hembygdsföreningarna är sammanslutna i regionala hembygdsförbund. För de regionala hembygdsförbunden gäller särskilda och av dem fastställda stadgar. I stadgarna ingår SHF:s grundsyn och ändamål.

4.4 SHF:s högsta beslutande organ är riksstämman. Riksstämman utser styrelse för riksförbundet, i dessa stadgar benämnd styrelsen.

4.5 Mellan riksstämmorna är styrelsen högsta beslutande organ.

4.6 Riksförbundets verksamhetsår utgörs av tiden från en ordinarie riksstämma till och med nästkommande ordinarie riksstämma.

4.7 Till stöd för styrelsen finns ett kansli. Generalsekreteraren är chef för kansliet, föredragande i SHF:s presidium och styrelse och verkställer deras beslut.

§ 5 MEDLEMSKAP

5.1 De regionala hembygdsförbunden är medlemmar i Sveriges hembygdsförbund.

5.2 Hembygdsföreningar och övriga föreningar som är medlemmar i de till SHF anslutna regionala hembygdsförbunden är genom dessa även medlemmar i SHF. Förening enligt § 4.2 kan inte vara direkt ansluten till SHF.

5.3 Enskild person som är medlem i förening, enligt § 5.2, är genom de regionala hembygdsförbunden även medlem i SHF.

5.4 Fysiska personer, och juridiska personer som delar SHF:s grundsyn och stödjer SHF:s ändamål men som inte uppfyller kraven i § 4.2, kan genom att betala av stämman fastställd medlemsavgift bli stödjande medlemmar i SHF.

5.5 Till hedersmedlem kan styrelsen utnämna den som på ett utomordentligt sätt främjat SHF:s verksamhet.

5.6 Regionalt hembygdsförbund som agerar på sätt som skadar riksförbundet kan uteslutas av riksstämma. Stödjande medlem i SHF kan av samma skäl uteslutas av styrelsen.

§ 6 AVGIFTER

6.1 Avgifter till SHF, från anslutna föreningar enligt § 5.2 och § 5.4, fastställs av riksstämman.

6.2 Av styrelsen utsedd hedersmedlem är befriad från avgift.

§ 7 NATIONELLT OCH INTERNATIONELLT ARBETE

Sveriges hembygdsförbund kan inträda som medlem i nationella och internationella sammanslutningar vars ändamål sammanfaller med SHF:s eller gagnar dess sak.

Beslut om inträde i och utträde ur sådana sammanslutningar fattas av styrelsen som också beslutar om förbundets representation.

§ 8 BILDANDET AV SÄRSKILDA ASSOCIATIONER

För ändamål som gagnar Sveriges hembygdsförbunds intressen kan styrelsen föreslå riksstämman besluta om bildandet av särskilda associationer, såsom aktiebolag, ekonomisk förening, stiftelse, ideell förening eller annat.

§ 9 RIKSSTÄMMA

9.1 Riksstämman hålls varje år under tiden 15 maj - 30 juni på tid och plats som styrelsen bestämmer.

9.2 Riksstämman består av ombud, utsedda av de regionala hembygdsförbunden och styrelsens ledamöter. Ombud och styrelseledamöter har yttrande-, förslags- och rösträtt. Rösträtt kan ej utövas genom fullmakt. Styrelsens ledamöter äger ej rösträtt vid beslut i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen.

9.3 Medlem enligt §§ 5.2, 5.3 och 5.5 har yttrande- och förslagsrätt vid riksstämman. Stödjande medlemmar enligt § 5.4 har närvarorätt vid riksstämman.

9.4 Varje regionalt hembygdsförbund representeras med ett ombud för varje påbörjat 5000-tal medlemmar dock med högst fem ombud. Antalet medlemmar beräknas på föregående års redovisning från medlemsföreningarna till de regionala förbunden.

9.5 Kallelse ska utfärdas minst två månader före stämman genom skrivelse till de regionala hembygdsförbunden samt genom tillkännagivande i SHF:s officiella organ.

9.6 Stämmohandlingarna sänds till de regionala hembygdsförbunden och de ombud de utsett samt till styrelsens ledamöter senast tre veckor före stämmans öppningsdag.

9.7 Stämman utser för nästkommande verksamhetsår en valberedning om högst fem ledamöter. En av ledamöterna utses till sammankallande.

9.8 Vid ordinarie riksstämman ska följande ärenden förekomma:

- 1) Val av stämmofunktionärer:
 - ordförande och vice ordförande
 - föredragande sekreterare
 - protokollförare
 - två protokolljusterare
 - två rösträknare
- 2) Upprop av ombud och styrelseledamöter samt fastställande av röstlängd.
- 3) Fråga om stämmans stadgeenliga utlysande.
- 4) Fastställande av dagordning.
- 5) Årsredovisning. Föredragning och godkännande av:
 - verksamhetsberättelse,
 - bokslut; resultat- och balansräkning, revisorernas berättelse.
 - fastställande av resultaträkning och balansräkning.
- 6) Fråga om ansvarsfrihet för Sveriges hembygdsförbunds styrelses ledamöter för den tid som revisionen omfattat.
- 7) Fastställande av arvoden och andra ersättningar till styrelsens ledamöter samt eventuella andra ersättningar.

- 8) Val av:
 - Förbundsordförande för nästkommande verksamhetsår.
 - Fem ordinarie ledamöter för de två nästkommande verksamhetsåren.
 - En förtroendevald revisor med en ersättare, för innevarande räkenskapsår.
 - En auktoriserad revisor med en ersättare för innevarande räkenskapsår.
 - Valberedning om högst fem ledamöter, varav en utses till sammankallande.
- 9) Behandling av inkomna motioner och av styrelsens yttrande över dessa.
- 10) Fastställande av verksamhetens inriktning med ekonomisk plan för de nästföljande fyra åren.
- 11) Fastställande av avgifter till riksförbundet.

9.9 Alla medlemmar enligt § 5.2 och 5.3 har rätt att väcka motion till riksstämman. Motion ska vara SHF:s kansli tillhanda senast den 15 mars. Styrelsen ska i sitt yttrande motivera sitt ställningstagande och till- eller avstyrka motionen.

9.10 Stämmans beslut fattas med enkel majoritet utom då dessa stadgar föreskriver annat. Vid lika röstetal avgörs frågan genom lottning. Begärs votering vid personval ska denna ske genom slutna omröstning.

§ 10 EXTRA RIKSSTÄMMA

10.1 Extra riksstämma ska hållas när styrelsen eller revisorerna finner det påkallat, eller när minst en tredjedel av de regionala hembygdsförbunden skriftligen begär det.

10.2 Kallelse till extra riksstämma ska ske minst 30 dagar före stämmans öppningsdag.

10.3 Extra riksstämma kan endast besluta i ärenden som upptagits på den dagordning som tillställts ombuden i samband med kallelsen.

10.4 Vid extra riksstämma gäller för övrigt vad som stadgas för ordinarie riksstämma.

§ 11 STYRELSE

11.1 Mellan stämmorna är Sveriges hembygdsförbunds styrelse riksförbundets högsta beslutande organ. Styrelsen leder riksförbundets verksamhet i enlighet med dessa stadgar.

11.2 Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

11.3 Styrelsen ska:

- fastställa delegationsordning avseende presidium, generalsekreteraren, arbetsgrupper m.fl.,
- såsom arbetsgivare ansvara för verksamheten vid SHF:s kansli,
- fastställa verksamhetsplan och budget för varje räkenskapsår.
- ansvara för att bokföring och medelsförvaltning är ordnade på betryggande sätt och att iaktta de föreskrifter som kan gälla för inlutna medel,
- ansvara för att förbundets handlingar förvaras och arkiveras på sätt som står i överensstämmelse med god arkiveringssed.

11.4 Styrelsen ska bestå av ordförande samt tio övriga ledamöter. Mandattiden för förbundsordföranden är ett år och för övriga ledamöter två år. Vid varje stämma väljs ordförande och fem övriga ledamöter samt förrättas eventuella fyllnadsval.

11.5 Styrelsen utser bland ordinarie ledamöter en förste och en andre vice ordförande.

11.6 Anställd av SHF, d v s riksorganisationen eller regionalt förbund kan inte vara ledamot i styrelsen eller SHF:s valberedning.

SHF:s personal har rätt att till styrelsen utse en adjungerad representant, jämte ersättare, med yttrande- och förslagsrätt.

11.7 Den eller de ledamöter av styrelsen som förvägras ansvarsfrihet av riksstämman kan inte omväljas.

11.8 Styrelsen utser ett presidium att handlägga ärenden enligt en av styrelsen fastställd delegationsordning. Antalet ledamöter i presidiet skall vara tre. Styrelsen kan härutöver utse funktionärer för olika uppgifter inom styrelsen liksom ledamöter i arbetsgrupper och liknande.

11.9 Styrelsen ska hålla minst fem protokollförda sammanträden per år. Sammanträde ska hållas då minst fem ledamöter begär det.

Styrelsen är beslutsmässig då minst sex ledamöter är närvarande. Styrelsens beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal har tjänstgörande ordförande utslagsröst.

11.10 SHF:s firma tecknas på sätt styrelsen beslutar.

11.11 För SHF tryckt eller digitalt producerat material, liksom sändningar i radio och tv, och som faller under tryckfrihetsförordningen, är utgivaren ensam ansvarig. Utgivaren utses av styrelsen.

§ 12 RÄKENSKAPER OCH REVISION

12.1 Sveriges hembygdsförbunds räkenskaper förs per kalenderår.

12.2 Medel som deponerats hos riksförbundet av regionalt hembygdsförbund ska hållas skilda från riksförbundets övriga tillgångar och redovisas i bokslutet.

12.3 För granskning av styrelsens förvaltning och riksförbundets räkenskaper väljs vid riksstämma två revisorer och två ersättare för dessa, varav en revisor och dennes ersättare ska vara auktoriserad.

12.4 Styrelsen ska senast den 10 mars till revisorerna överlämna uppgift om riksförbundets ekonomiska ställning vid senaste årsskiftet samt övriga för revisionen erforderliga handlingar.

12.5 Revisorerna ska fortlöpande utföra sitt granskningsarbete. Det åligger dem att senast den 1 april till styrelsen överlämna revisionsberättelse, med till- eller avstyrkan av ansvarsfrihet, att framläggas vid nästa riksstämma.

§ 13 STADGEÄNDRING

Ändring av dessa stadgar beslutas av ordinarie riksstämma och anges i kallelsen till riksstämman. Beslut om stadgeändring måste fattas med minst tre fjärdedelar av avgivna röster. Ändring träder i kraft vid tidpunkt som riksstämman beslutar om.

§ 14 UPPLÖSNING

14.1 Beslut om upplösning av Sveriges hembygdsförbund kan fattas endast om styrelsen framlagt sådant förslag och om detta förslag, vid två på varandra följande ordinarie riksstämmor, biträts av minst tre fjärdedelar av avgivna röster, vid varje tillfälle.

14.2 På förslag från styrelsen beslutas vid den sista stämman hur eventuella tillgångar ska fördelas i enlighet med Sveriges hembygdsförbunds ändamål.

Riksstämman i Gävle 11/5 2024